

شرکت مدیریت منابع آب ایران

معاونت هماهنگی حوضه های آبریز

دفتر مطالعات پایه منابع آب

شیوه نامه

اجرای پروژه بهنگام سازی بیلان منابع آب محدوده های مطالعاتی

به تفکیک حوضه های آبریز درجه ۲ کشور

فروردین ۱۳۹۱

فهرست مندرجات

صفحه	عنوان
۱	- کلیات
۲	۱- تعیین شرکتهای آب منطقه ای متولی و همکار
۲	۲- تشکیل کارگروه راهبری - کارشناسی
۳	۳- فرآیند پیگیری ، بررسی و تصویب گزارشها
۸	۴- پیوست (جدول شرکتهای متولی و همکار)

- کلیات

با توجه به وضعیت کنونی منابع آب کشور و اهمیت و جایگاه ویژه مدیریت بهینه منابع آب و تخصیص منابع آب سطحی و زیرزمینی، متعاقب بهنگام سازی اطلس و بیلان منابع آب حوضه های آبریز درجه ۲ کشور منتهی به سال آبی ۸۵-۸۴، به روز رسانی بیلان منابع آب ۶۰۹ محدوده مطالعاتی به تفکیک ۳۰ حوضه آبریز درجه ۲ کشور مختوم به سال آبی ۹۰-۱۳۸۹ امری ضروری و حائز اهمیت می باشد.

در این راستا، تهیه و به روز رسانی بیلان منابع آب محدوده های مطالعاتی به تفکیک حوضه های آبریز درجه ۲ کشور در برنامه فعالیتهای سال ۱۳۹۰ شرکتهای آب منطقه ای و شرکت سهامی سازمان آب و برق خوزستان قرار گرفته است.

از آنجا که بهنگام سازی بیلان منابع آب محدوده های مطالعاتی در قالب حوضه های آبریز درجه ۲ صورت می گیرد و اغلب این حوضه های آبریز با بیش از یک استان مشترک می باشند، لازم است همانند گردش کار بهنگام سازی اطلس و بیلان منابع آب منتهی به سال آبی ۸۵-۱۳۸۴، به گونه ای تقسیم کار گردد تا یکی از شرکتهای آب منطقه ای بعنوان متولی، انجام مطالعات بهنگام سازی بیلان منابع آب محدوده های مطالعاتی هر یک از حوضه های آبریز درجه ۲ کشور را عهده دار شده و سایر شرکتهای آب منطقه ای واقع در آن حوضه آبریز بعنوان شرکتهای همکار با شرکت متولی تعامل داشته باشند. در این راستا باهدف ایجاد وحدت رویه و ارائه راهکارهای عملی، شیوه نامه حاضر تهیه و در اختیار شرکتهای آب منطقه ای و شرکت سهامی سازمان آب و برق خوزستان قرار می گیرد.

۱- تعیین شرکتهای آب منطقه ای متولی و همکار

با توجه به اینکه حوضه های آبریز درجه ۲ در حیطه عملکرد بیش از یک شرکت آب منطقه ای قراردادارند، با لحاظ کردن وسعت، تعداد و تخلیه منابع آب، سازه های آبی و نیز امکانات و تواناییهای پرسنلی و تجارب موجود، یکی از شرکتهای آب منطقه ای به عنوان متولی تهیه بیلان منابع آب محدوده های مطالعاتی انتخاب شده و سایر شرکت یا شرکتهای واقع در حوضه آبریز درجه ۲ مورد نظر، شرکت یا شرکتهای همکار محسوب می گردند. (در جدول پیوست اسامی شرکتهای آب منطقه ای متولی و همکار به تفکیک ۳۰ حوضه آبریز درجه ۲ ارائه شده است). شرکت های آب منطقه ای متولی، مسئول پیگیری تامین اعتبار مورد نیاز انجام مطالعات و انعقاد قرارداد با مشاورین ذیصلاح بوده و مسئولیت راهبری و نظارت بر پروژه بهنگام سازی بیلان منابع آب محدوده های مطالعاتی حوضه آبریز مورد نظر با مشارکت شرکتهای آب منطقه ای همکار را نیز بعهده خواهند داشت.

۲- تشکیل کارگروه راهبری - کارشناسی

۱-۲- معرفی نماینده تام الاختیار توسط مدیران عامل شرکتهای آب منطقه ای همکار به شرکتهای آب منطقه ای متولی ذیربط، جهت عضویت در کارگروه راهبری - کارشناسی بهنگام سازی بیلان منابع آب محدوده های مطالعاتی مورد نظر.

۲-۲- صدور حکم عضویت در کارگروه راهبری - کارشناسی برای افراد معرفی شده توسط مدیران عامل شرکتهای آب منطقه ای متولی و حسب مورد ارائه رونوشت آن به شرکتهای آب منطقه ای همکار ذیربط و همچنین معاونت هماهنگی حوضه های آبریز شرکت مدیریت منابع آب ایران.

۳-۲- تشکیل کارگروه راهبری - کارشناسی توسط شرکتهای آب منطقه ای متولی با عضویت نمایندگان شرکتهای آب منطقه ای همکار بمنظور مدیریت انجام کار و بررسی های کارشناسی گزارش های بهنگام سازی بیلان منابع آب محدوده های مطالعاتی حوضه های آبریز مورد نظر.

۳- فرآیند پیگیری، بررسی و تصویب گزارشها

باتوجه به توضیحات ارائه شده در بند ۲، اجرای بهینه پروژه های بهنگام سازی بیلان منابع آب محدوده های مطالعاتی حوضه های آبریز درجه ۲ نیازمند مشارکت فعال شرکتهای آب منطقه ای متولی، شرکت های آب منطقه ای همکار و دفتر مطالعات پایه منابع آب شرکت مدیریت منابع آب ایران می باشد و تنظیم روابط بین سه واحد فوق براساس گردش کار زیر صورت می گیرد:

۳-۱- هماهنگی شرکت آب منطقه ای متولی با شرکت های آب منطقه ای همکار و دفتر مطالعات پایه منابع آب شرکت مدیریت منابع آب ایران درخصوص تامین اعتبار مورد نیاز، انتخاب مشاور و عقد قرارداد و انجام اقدامات لازم توسط شرکت های آب منطقه ای متولی.

۳-۲- تشکیل کارگروه راهبری - کارشناسی قرارداد مربوط توسط شرکت آب منطقه ای متولی با مشارکت کارشناسان معرفی شده از طرف شرکتهای آب منطقه ای همکار که در بند ۲ به جزئیات اجرائی آن پرداخته شد.

۳-۳- دریافت گزارش پیشرفت کار ماهانه از مشاور طرف قرارداد توسط شرکت آب منطقه ای متولی و ارائه یک نسخه از آن به شرکتهای آب منطقه ای همکار جهت بررسی و اظهار نظر.

۳-۴- با توجه به اینکه لازم است مشاور طرف قرارداد در مراحل تدوین گزارش های مربوط به مطالعات پایه منابع آب (شامل گزارشهای هواشناسی، آب سطحی، آب زیرزمینی و کیفیت منابع آب) تعامل کاملی با شرکت های آب منطقه ای متولی و همکار در خصوص مسائلی همچون وضعیت و دوره آماری اطلاعات جمع آوری شده، موقعیت و تعداد ایستگاههای آب و هواشناسی، تعداد و تخلیه منابع آب زیرزمینی، مصارف آب، نقشه های موضوعی و داشته باشد، لذا مستندات و نقشه های ارسالی از سوی مشاور توسط شرکت های آب منطقه ای متولی و همکار (کارگروه راهبری - کارشناسی) بصورت مرحله ای بررسی می گردد و سپس نکته نظرات کارگروه راهبری - کارشناسی توسط شرکت آب منطقه ای متولی جمع بندی و به مشاور طرف قرارداد ابلاغ می شود و یک نسخه از نکته نظرات به دفتر مطالعات پایه منابع آب شرکت مدیریت منابع آب ایران ارسال می گردد.

۳

۳-۵- پس از تدوین گزارش های مربوط به مطالعات پایه منابع آب (شامل گزارشهای هواشناسی، آب سطحی، آب زیرزمینی و کیفیت منابع آب) در سطح حوضه های آبریز درجه ۲ توسط مشاور طرف قرارداد، نسخه ای از گزارشها و ضمائم آن بوسیله مشاور طرف قرارداد و با هماهنگی شرکت آب منطقه ای متولی برای شرکت های آب منطقه ای متولی و همکار ارسال می گردد. پس از انجام بررسیهای کارشناسی توسط شرکتهای آب منطقه ای متولی و همکار (کارگروه راهبری-کارشناسی)، در صورتیکه گزارشها بر اساس تشخیص کارگروه یاد شده از کیفیت مناسب برخوردار باشند، اصل گزارشها همراه با ضمائم و اظهار نظر کارشناسی گروه به منظور ارزیابی تکمیلی و اظهار نظر نهائی، توسط شرکت آب منطقه ای متولی به دفتر مطالعات پایه منابع آب شرکت مدیریت منابع آب ایران ارسال می گردد.

تبصره: در صورتیکه گزارشهای دریافتی از مشاور از کیفیت مناسبی برخوردار نباشند، نکته نظرات کارشناسی شرکتهای آب منطقه ای متولی و همکار توسط شرکت آب منطقه ای متولی جمع بندی شده و به مشاور طرف قرارداد ابلاغ می گردد و نسخه ای از این نکته نظرات جهت اطلاع برای دفتر مطالعات پایه منابع آب شرکت مدیریت منابع آب ایران ارسال می شود.

۳-۶- دفتر مطالعات پایه منابع آب شرکت مدیریت منابع آب ایران گزارشها، ضمائم و اظهار نظرهای کارشناسی کارگروه را پس از دریافت بررسی نموده و نظر نهایی خود را به شرکت آب منطقه ای متولی ارسال می نماید.

۳-۷- شرکت آب منطقه ای متولی نسبت به جمع بندی مجموعه نکته نظرات نهایی اقدام نموده و قبل از ارسال به مشاور طرف قرارداد نسخه ای از آن را در اختیار شرکتهای آب منطقه ای همکار و نیز دفتر مطالعات پایه منابع آب شرکت مدیریت منابع آب ایران قرار می دهد.

۴

۳-۸- چنانچه هریک از شرکتهای آب منطقه‌ای همکار و یا دفتر مطالعات پایه منابع آب شرکت مدیریت منابع آب ایران درخصوص جمع بندی نکته نظرات کارشناسی نهائی توسط شرکت آب منطقه‌ای متولی اعتراض داشته باشند، حداکثر ۱۰ روز پس از دریافت آن، مراتب را کتباً به شرکت آب منطقه‌ای متولی اعلام می‌نمایند. در صورت نیاز موضوع مورد اختلاف در جلسه‌ای که توسط شرکت آب منطقه‌ای متولی برگزار می‌گردد مطرح و درخصوص آن تصمیم گیری خواهد شد و این روند نمی‌تواند بیشتر از یک ماه به طول انجامد. در صورت عدم توافق، حکمیت و تصمیم گیری درخصوص موارد اختلافی برعهده دفتر مطالعات پایه منابع آب شرکت مدیریت منابع آب ایران خواهد بود.

۳-۹- شرکت آب منطقه‌ای متولی نکته نظرات جمع‌بندی شده را که به تائید شرکت‌های آب منطقه‌ای همکار و دفتر مطالعات پایه منابع آب شرکت مدیریت منابع آب ایران رسیده است و یا اینکه توسط دفتر مطالعات پایه منابع آب شرکت مدیریت منابع آب ایران حکمیت و نهایی شده است را به مشاور طرف قرارداد ارسال نموده و پیگیری لازم نسبت به اصلاح گزارشهای مطالعات پایه به عمل آورده و مشاور طرف قرارداد نسخه نهایی و اصلاح شده را در اختیار شرکت متولی و شرکت‌های آب منطقه‌ای همکار قرار می‌دهد. این گزارشها توسط کارگروه راهبری - کارشناسی مورد بررسی قرار گرفته و در صورت تایید، مجموعه گزارشها جهت تایید نهایی به دفتر مطالعات پایه منابع آب شرکت مدیریت منابع آب ایران ارسال خواهد شد.

۳-۱۰- شرکت آب منطقه‌ای متولی پس از دریافت تائیدیه نهایی گزارشهای مطالعات پایه منابع آب از دفتر مطالعات پایه منابع آب شرکت مدیریت منابع آب ایران، مجوز ورود مشاور طرف قرارداد به مرحله تهیه بیان منابع آب محدوده‌های مطالعاتی حوضه آبریز مورد نظر را صادر می‌نماید.

۳-۱۱- مشاور طرف قرارداد پس از تائید نهایی گزارشهای مطالعات پایه منابع آب توسط دفتر مطالعات پایه منابع آب شرکت مدیریت منابع آب ایران، نسبت به تهیه بیان منابع آب محدوده‌های مطالعاتی در قالب حوضه آبریز درجه ۲ اقدام نموده و گزارش بیان منابع آب محدوده‌های مطالعاتی مربوط به هر یک از شرکت‌های آب منطقه‌ای متولی و همکار را با هماهنگی شرکت آب منطقه‌ای متولی بمنظور بررسی و اظهار نظر ارسال می‌نماید.

۱۲-۳- شرکت آب منطقه‌ای متولی نکته نظرات کارشناسی شرکت های آب منطقه ای همکار در خصوص گزارشهای بیلان منابع آب محدوده‌های مطالعاتی را دریافت و پس از جمع بندی در کارگروه راهبری - کارشناسی، نسبت به ابلاغ آن به مشاور و ارائه رونوشت آن به دفتر مطالعات پایه منابع آب شرکت مدیریت منابع آب ایران اقدام می نماید.

۱۳-۳- پس از اعمال نکته نظرات ابلاغی و اصلاح گزارشهای بیلان منابع آب محدوده های مطالعاتی توسط مشاور طرف قرارداد و ارسال مجدد آنها برای شرکت های آب منطقه ای متولی و همکار و بررسی مجدد ، در صورتیکه به تشخیص کارگروه راهبری- کارشناسی، گزارشها از کیفیت مناسب برخوردار باشند، توسط شرکت آب منطقه ای متولی جهت بررسی های تکمیلی و نهایی برای دفتر مطالعات پایه منابع آب شرکت مدیریت منابع آب ایران ارسال می شود.

تبصره : در صورتیکه گزارشهای دریافتی از مشاور از کیفیت مناسبی برخوردار نباشند، نکته نظرات کارشناسی شرکتهای آب منطقه ای متولی و همکار توسط شرکت آب منطقه ای متولی جمع بندی شده و به مشاور طرف قرارداد ابلاغ می گردد و نسخه ای از این نکته نظرات جهت اطلاع برای دفتر مطالعات پایه منابع آب شرکت مدیریت منابع آب ایران ارسال می شود.

۱۴-۳- پس از اظهار نظر دفتر مطالعات پایه منابع آب شرکت مدیریت منابع آب ایران، شرکت آب منطقه ای متولی نسبت به جمع بندی مجموعه نکته نظرات نهایی (مربوط به بند ۳-۱۳) اقدام نموده و قبل از اعلام به مشاور طرف قرارداد، نسخه ای از آن را در اختیار شرکتهای آب منطقه ای همکار و نیز دفتر مطالعات پایه منابع آب شرکت مدیریت منابع آب ایران قرار می دهد.

تبصره: چنانچه نظر و یا اعتراضی درخصوص مجموعه نکته نظرات نهایی وجود داشته باشد، مطابق بند

۸-۳ اقدام می گردد.

۳-۱۵- مطابق بند ۳-۹، مشاور طرف قرارداد پس از دریافت نکته نظرات نهایی، نسبت به اصلاح گزارشهای بیلان اقدام و نسخه نهایی را در اختیار شرکت های آب منطقه ای متولی و همکار قرار می دهد. این گزارشها توسط کارگروه راهبری - کارشناسی مورد بررسی قرار گرفته و در صورت تایید گزارشها در کارگروه، مجموعه گزارشها جهت تایید و تصویب نهایی به دفتر مطالعات پایه منابع آب شرکت مدیریت منابع آب ایران ارسال می شود.

۳-۱۶- دفتر مطالعات پایه منابع آب شرکت مدیریت منابع آب ایران بر اساس آخرین اظهار نظرهای کارشناسی نسبت به بررسی گزارشهای واصله اقدام نموده و در نهایت، مراتب تایید و تصویب نهایی گزارشهای مطالعات پایه و بیلان منابع آب محدوده های مطالعاتی را به شرکتهای آب منطقه ای متولی و همکار اعلام می نماید.

پیوست: جدول اسامی شرکت‌های آب منطقه‌ای متولی و همکار بهنگام سازی بیلان منابع آب

محدوده‌های مطالعاتی درحوضه های آبریز درجه دو کشور

نام حوضه آبریز درجه یک	نام حوضه آبریز درجه دو	نام شرکت آب منطقه ای متولی	نام شرکتهای آب منطقه ای همکار
دریای مازندران	ارس	آذربایجان شرقی	آذربایجان غربی - اردبیل
	تالش مرداب انزلی	گیلان	اردبیل - آذربایجان شرقی - کردستان - زنجان - تهران - قزوین - همدان
	سفیدرود بزرگ		
	رودخانه‌های بین سفیدرود و هراز	مازندران	گیلان - گلستان - تهران
	هراز - قره سو		
	قره سو و گرگان	گلستان	خراسان شمالی
	اترک	خراسان شمالی	خراسان رضوی - گلستان
خلیج فارس و دریای عمان	مرزی غرب	کردستان	آذربایجان غربی - کرمانشاه - ایلام
	کرخه	کرمانشاه	همدان - لرستان - ایلام - خوزستان
	کارون بزرگ	خوزستان	چهارمحال و بختیاری - لرستان - اصفهان
	هندیجان - جراحی	خوزستان	کهگیلویه و بویر احمد - فارس
	حله و رودخانه‌های کوچک	بوشهر	فارس
	مندکاریان و خنج	فارس	بوشهر
	کل، مهران و مسیلهای جنوبی	هرمزگان	فارس - بوشهر
	بندرعباس، سدیح	هرمزگان	کرمان - سیستان و بلوچستان
	رودخانه‌های بلوچستان جنوبی	سیستان و بلوچستان	هرمزگان
	دریاچه ارومیه	آذربایجان غربی	آذربایجان شرقی - کردستان
فلات مرکزی	دریاچه نمک	تهران	قزوین - اراک - همدان - زنجان - قم - اصفهان
	گاوخونی	اصفهان	چهارمحال و بختیاری
	طشک، بختگان و مهارلو	فارس	-
	کویر ابرقو - سیرجان	یزد	فارس - کرمان
	هامون جازموریان	کرمان	سیستان و بلوچستان
	کویر لوت	کرمان	خراسان جنوبی - یزد - سیستان و بلوچستان
	کویر مرکزی	خراسان رضوی	خراسان شمالی - سمنان - اصفهان - یزد - تهران
	کویر سیاه کوه، ریگ زرین	یزد	اصفهان
	کویر درانجیر	کرمان	یزد
	پترگان خواف	خراسان جنوبی	خراسان رضوی
مرزی شرق	هامون هیرمند	سیستان و بلوچستان	خراسان جنوبی
	هامون ماشکیل	سیستان و بلوچستان	-
قره قوم	قره قوم	خراسان رضوی	-